

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2023-8535
Den 16. december 2024

Til udvalgets orientering fremsendes link til [sammenfattende rapport fra DCE om luftforurening med ultrafine partikler fra Københavns Lufthavn](#), bestilt af Tårnby Kommune, udgivet den 7. november 2024.

Udvalget er tidligere orienteret om foreløbige målinger af ultrafine partikler ved Københavns Lufthavn i oktober 2023, på baggrund af et notat fra DCE, bestilt af Miljø- og Ligestillingsministeriet. Det Nationale Luftpartnerskab igangsatte i 2022 målinger af spredningen af ultrafine partikler (UFP) omkring Københavns Lufthavn. I april 2024 udgav DCE den endelige målerapport, som viser, at der er høje niveauer af UFP omkring lufthavnen generelt og ind over Tårnby og København (Amager), når vinden kommer fra lufthavnen. I rapporten vurderes lufthavnen at være den største kilde til luftforurening med UFP i området.

Den nye rapport fra DCE (Tårnby-rapporten) bekræfter de høje niveauer af ultrafine partikler (UFP) omkring lufthavnen generelt og ind over Tårnby og Amager, når vinden kommer fra lufthavnen. CPH er den største kilde til ultrafine partikler i området omkring lufthavnen. Lufthavnen er ansvarlig for ca. 56-74 procent af antallet af ultrafine partikler tæt ved lufthavnen syd, vest og nord for lufthavnen, faldende til knap 25 procent 3 km fra lufthavnen. Det nye datamateriale er mere robust, og giver et mere præcist billede af, hvilke niveauer befolkningen på Amager tæt på lufthavnen er eksponeret for over en længere periode.

De nye data giver desuden mulighed for at vurdere udsættelse per time og ikke kun årsmiddel- og døgnmiddelværdier. Timemiddelværdier viser højere værdier end års- og døgnmiddelværdier, og målestationerne har været placeret ved daginstitutioner og skoler tæt på lufthavnen. Målingerne viser for eksempel, at i et målepunkt ca. 1 km fra lufthavnen, i omkring 50 % af tiden ligger over 20.000 partikler/cm³ (som WHO betegner som en høj timeværdi), når vinden kommer fra lufthavnen.

WHO har ingen anbefalede grænseværdier eller retningslinjer for ultrafine partikler. Tilsvarende er der ikke fastsat EU-grænseværdier for UFP, og der er ikke indført grænseværdier eller lignende målsætninger i forbindelse med det reviderede luftkvalitetsdirektiv, som blev vedtaget den 14. oktober 2024. Luftkvalitetsdirektivet indeholder krav om måling ved større kilder, herunder lufthavne.

Dog angiver WHO et "højt niveau", som en døgnmiddel på 10.000 partikler/cm³, hvilket er værdier, der overskrides for alle målepunkter tæt på lufthavnen og i nogle tilfælde betydeligt. WHO kom i 2021 med en anbefaling om, at der er behov for mere viden om UFP - herunder at monitorere og måle UFP i luften.

Miljøstyrelsen, som er myndighed for lufthavnens miljøgodkendelse, har i august 2024 givet påbud til CPH om ændring af deres egenkontrolvilkår, således at de fremadrettet skal måle ultrafine partikler ved deres målestationer samt indarbejde UFP i deres emissionsopgørelser.

Det vurderes i den nye DCE-rapport, at den primære kilde til ultrafine partikler kommer fra flyenes taxifart på jorden. Men også fra flyenes hjælpemotorer, når flyene holder stille, handling (hjælpekøretøjer til fly) og take-off.

Magnus Heunicke

/

Morten Pedersen